

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 163 din 20.07.2017

Monitorul Oficial nr.364-370/616 din 20.10.2017

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările și completările ulterioarele, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 34:

la alineatul (2):

litera a) se abrogă;

la litera b), cuvintele „o infracțiune gravă sau deosebit de gravă” se substituie cu cuvintele „o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă”;

la alineatul (3):

litera a) se abrogă;

la litera b), după cuvintele „a săvârșit din nou o infracțiune” se introduce cuvântul „gravă,”;

alineatul (5) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) pentru infracțiunile pentru care condamnarea a fost cu amânarea executării pedepsei și dacă aceasta nu a fost anulată și persoana nu a fost trimisă să execute pedeapsa în închisoare;”.

2. La articolul 55:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu alin.(1) li se aplică următoarele sancțiuni contravenționale:

a) amendă în mărime de pînă la 150 de unități convenționale;

b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an;

c) privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de la 3 luni la un an;

d) privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani;

e) privarea de dreptul special de a deține armă și de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an;

f) muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de la 10 la 60 de ore;

g) arest contravențional de pînă la 30 de zile.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deține anumite funcții, privarea de dreptul special pot fi aplicate și ca sancțiuni complementare.”

3. La articolul 61 alineatul (2), după cuvântul „corectarea” se introduc cuvintele „și resocializarea”.

4. La articolul 62 alineatul (3), cuvintele „pentru perioada termenului de probă” se substituie cu cuvintele „pentru perioada de probațiune sau, după caz, pentru termenul de probă”.

5. Articolul 67:

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) După pronunțarea hotărîrii judecătorești, președintele ședinței de judecată explică esența pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, fapt care se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată.

(2²) Persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunității semnează în instanța de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămîinerii definitive a hotărîrii judecătorești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, la comandantul unității militare.”

la alineatul (3), cifra „2” se substituie cu cifra „4”, iar cifra „6” – cu cifra „3”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Munca neremunerată în folosul comunității nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vîrsta de 16 ani.”

6. Articolul 70:

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani, care au săvîrșit infracțiune la vîrsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținînd cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.”

la alineatul (4), după textul „25 de ani pentru adulți” se introduce textul „, 20 de ani pentru persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani,” , iar după textul „30 de ani pentru adulți” se introduce textul „, 25 de ani pentru persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani,”.

7. La articolul 72 alineatul (4), textul „, , precum și pentru persoanele care au săvîrșit infracțiuni ce constituie recidivă” se exclude.

8. La articolul 75, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvîrșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci cînd gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.”

9. La articolul 76 alineatul (1), litera b) se completează în final cu textul „sau de către o persoană care a atins vîrsta de 18 ani, dar nu a atins vîrsta de 21 de ani”.

10. La articolul 79:

alineatul (1) se completează în final cu textul: „Săvîrșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Poate fi considerată excepțională atît o circumstanță atenuantă, cît și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).”

11. Articolul 82:

la alineatul (1), cuvîntul „recidivă,” se exclude;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă și deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de o treime din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod. În cazul în care sînt stabilite numai circumstanțe atenuante, instanța poate stabili pedeapsa în limitele prevăzute pentru infracțiune în Partea specială a prezentului cod.”

12. La articolul 84 alineatul (1), după textul „care nu au atins vîrsta de 18 ani” se introduce textul „și a persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate”.

13. La articolul 85 alineatul (1), după textul „care nu au atins vârsta de 18 ani” se introduce textul „și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate”.

14. La articolul 87 alineatul (1), cifra „2” se substituie cu cifra „4”.

15. La articolul 88 alineatul (3), cifra „2” se substituie cu cifra „4”.

16. La articolul 89 alineatul (2) litera g), cuvintele „femei care au copii” se substituie cu cuvintele „persoane care au copii”.

17. Articolul 90:

la alineatul (1), textul „prin comportare exemplară și muncă cinstită” se substituie cu textul „prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.”

la alineatul (6), litera h) se completează în final cu textul „, dar nu mai mult de 12 luni”;

la alineatele (7) și (8), cuvintele „la propunerea” se substituie cu cuvintele „la demersul”;

articolul se completează cu alineatul (8¹) cu următorul cuprins:

„(8¹) În cazul în care persoana condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei are stabilită și pedeapsă complementară, prevederile alin.(8) nu se aplică pînă la executarea integrală a pedepsei complementare.”

la alineatul (9), textul „sau ordinea publică, fiind supus răspunderii contravenționale,” se exclude, iar după cuvintele „a executa” se introduce textul „, deplin sau parțial, dar nu mai puțin de 1/3 din”.

18. Codul se completează cu articolul 90¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 90¹.** Condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare

(1) În cazul în care instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în hotărîre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

(2) În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar poate fi coborîtă pînă la minimul prevăzut de prezentul cod.

(3) În cazul infracțiunilor grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar nu trebuie să fie mai mică decît jumătate din pedeapsa stabilită de instanța de judecată.

(4) Prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al infracțiunilor prevăzute la art.165, art.166¹ alin.(2)–(4), art.171–175¹, 201¹, 206, 208, 208¹ și 208².

(5) La liberarea persoanei pentru executarea părții de pedeapsă suspendată condiționat pot fi aplicate obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6).

(6) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvîrșește în perioada de probațiune sau, după caz, în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată sau încalcă în mod sistematic obligațiile stabilite, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85 dacă, după caz, nu sînt aplicabile prevederile alin.(7) din prezentul articol.

(7) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvîrșește în perioada de probațiune sau, după caz, în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată ușoară sau mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare se soluționează de către instanța de judecată, la demersul organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.”

19. Articolul 91:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, și de pedeapsa complementară.”

la alineatul (3), textul „în baza demersului procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa” se exclude;

la alineatul (4):

în partea introductivă, cifrele „18” se substituie cu cifrele „21”;

la litera a), după cuvântul „jumătate” se introduce textul „, dar nu mai puțin de 90 de zile de închisoare.”;

litera b) se completează în final cu textul „, infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condițiile alin.(8).”;

litera c) se abrogă;

la alineatul (6), în partea introductivă, după cuvântul „minorilor” se introduce textul „, persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani și persoanelor care au împlinit vârsta de 60 de ani.”;

alineatele (6¹) și (6²) se abrogă;

la alineatul (7), cuvintele „organele competente” se substituie cu cuvintele „organele de probațiune”;

la alineatul (8) litera a), textul „încalcă ordinea publică, pentru care fapt i-a fost aplicată o sancțiune contravențională, sau” se exclude.

20. Articolul 92:

la alineatul (1), după cuvintele „mai puțin grave” se introduc cuvintele „și grave”;

alineatele (1¹) și (1²) se abrogă;

alineatul (2) se completează în final cu cuvintele „și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.”

21. La articolul 95, alineatul (4) se completează în final cu textul: „Schimbarea liberării condiționate a persoanelor menționate la alin.(1) și (2) cu executarea pedepsei în penitenciar se efectuează la demersul reprezentantului organului care pune în executare sentința, în baza unui control efectuat cel puțin o dată la 12 luni.”

22. Articolul 96:

în denumirea articolului, cuvintele „femei care au” se substituie cu cuvintele „persoane care au”;

la alineatul (1), cuvintele „celor care au” se substituie cu cuvintele „persoanelor care au”, iar cuvintele „împotriva persoanei” – cu textul „, infracțiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII și XVII”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) La amânarea executării pedepsei în condițiile alin.(1) din prezentul articol, instanța de judecată poate obliga persoana condamnată să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6).”

la alineatul (2), cuvintele „condamnată” și „condamnata” se substituie cu cuvintele „persoanei condamnate” și, respectiv, „persoana condamnată”;

la alineatul (3):

partea introductivă se completează în final cu cuvintele „ , la demersul organului de probațiune”;

la literele a) și c), cuvântul „condamnata” se substituie cu cuvintele „persoana condamnată”;

la alineatul (4), cuvântul „condamnata” se substituie cu cuvintele „persoana condamnată”.

Art.II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.248–251, art.699), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 32:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Chestiunile prevăzute la art.469, 473¹ și 473² pot fi examinate la sediul instanței sau la sediul penitenciarului ori prin intermediul teleconferinței.”

2. La articolul 385:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.”

articolul se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

(6) În cazul în care condamnatul s-a aflat în arest preventiv, în condițiile specificate la alin.(5), nu mai puțin de 3 luni pînă la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea, în calitate de pedeapsă principală, a muncii neremunerată în folosul comunității, a amenzii sau a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, acesta este liberat de executarea pedepsei de către instanța de judecată.”

3. La articolul 464¹, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Cererea de revizuire se depune în termen de un an de la data la care hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului a devenit definitivă.”

4. Articolul 469 alineatul (1):

la punctul 4), cuvintele „și femeile care au copii” se substituie cu cuvintele „și persoanele care au copii”;

alineatul se completează cu punctul 17¹) cu următorul cuprins:

„17¹) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților;”.

5. La articolul 470 alineatul (1), textul „6)–16) și 18)” se substituie cu textul „6)–16), 17¹) și 18)”.

6. Articolul 471:

la alineatul (3), textul „Chestiunile prevăzute la art.469 și 473 se soluționează doar în sediul instanței de judecată în ședință publică.” se exclude;

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469, 473¹ și 473² prin intermediul teleconferinței, instanța de judecată asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei. Cererile, demersurile și materialele pentru soluționarea chestiunilor privind executarea hotărîrilor judecătorești se depun la instanța competentă în număr egal de copii cu numărul părților implicate în proces. Transmiterea și aducerea la cunoștință a materialelor pot fi realizate, la cererea părților, și prin intermediul conexiunilor electronice. Condamnatul are dreptul să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicații, să prezinte probe. La solicitarea condamnatului, în camera de teleconferință poate fi prezent și apărătorul.”

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Participarea reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa la soluționarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) este obligatorie, cu excepția chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.5), 11), 12), 14), 15) și 17) la a căror soluționare este obligatorie participarea procurorului.”

la alineatul (8), după cuvintele „opinia procurorului” se introduc cuvintele „sau, după caz, a reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa”.

7. La articolul 473:

denumirea articolului se completează în final cu cuvintele „fără privare de libertate”;

la alineatele (1) și (2), după cuvintele „hotărîrea judecătorească de condamnare” se introduc cuvintele „fără privare de libertate”.

8. Codul se completează cu articolele 473¹–473⁴ cu următorul cuprins:

„**Articolul 473¹.** Plîngerea împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate

(1) Împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detențiune pe viață), condamnatul, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plîngere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv.

(2) Soluționarea plîngerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art.471. Încheierea privind soluționarea plîngerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art.472.

Articolul 473². Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului

(1) Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.

(2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină descrierea detaliată a condițiilor materiale care încalcă grav drepturile condamnatului sau prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plîngerilor anterioare adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, o copie a acesteia, cu anexele respective, se expediază organului care pune în executare sentința sau încheierea.

(3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

(4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească.

(5) Plîngerea se depune pe parcursul detenției sau nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea din locul de detenție.

Articolul 473³. Examinarea plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului și sarcina probației

(1) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea

condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare.

(2) Sarcina probației lipsei încălcării condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

(3) Pentru examinarea plîngerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plîngere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la el se înmînează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plîngerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

(4) Termenul maxim de examinare a plîngerii este de 1 lună.

Articolul 473⁴. Soluția instanței de judecată

(1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.

(2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.

(3) În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlătore condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța despre executarea încheierii.

(4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanța dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

(5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei de 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente.

(6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

(7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ.

(8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenției preventive, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii.

(9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond.

(10) În cazul în care cererea a fost admisă și părțile declară că nu vor ataca cu recurs, încheierea se expediază în termen de 3 zile pentru a fi executată. Refuzul de a ataca cu recurs se face printr-o înștiințare înaintată instanței de judecată.”

9. La articolul 504 alineatul (2), textul „infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave” se substituie cu textul „tuturor infracțiunilor prevăzute în Partea specială a Codului penal, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.135 și 135¹ din Codul penal”.

10. La articolul 509 alineatul (4), textul „limita maximă a celei mai aspre pedepse prevăzute de legea penală pentru infracțiunea respectivă, reduse cu o treime” se substituie cu textul „limitele

de pedeapsă prevăzute de legea penală pentru infracțiunea respectivă, reduse în condițiile art.80 din Codul penal”.

Art.III. – Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 173 alineatul (1), cuvintele „femeilor care au copii” se înlocuiesc cu cuvintele „persoanelor care au copii”.

2. Articolul 177 se abrogă.

3. La articolul 199 alineatele (3) și (9), textul „art.473” se substituie cu textul „art.473¹ și 473²”.

4. La articolul 220 alineatul (4), textul „art.473” se substituie cu textul „art.473¹”.

5. Articolul 243 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul constatării de către administrația penitenciarului a încălcării dreptului garantat de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, șeful penitenciarului aplică, în calitate de măsură compensatorie, una dintre măsurile prevăzute la alin.(1) din prezentul articol.”

6. La articolul 248¹ alineatul (2), textul „art.473” se substituie cu textul „art.473¹”.

7. În cuprinsul articolului 259, cuvintele „condamnatei” și „Condamnata” se substituie cu cuvintele „persoanei condamnate” și, respectiv, „Persoana condamnata”.

8. La articolul 260, după textul „în condițiile art.90” se introduce textul „și 90¹”.

9. Codul se completează cu articolul 261¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 261¹.** Supravegherea persoanei în perioada pentru care a fost suspendată parțial executarea pedepsei

(1) Instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărîrea privind suspendarea parțială a executării pedepsei organului de probațiune în a cărei rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

(2) Condamnatul cu privire la care a fost suspendată parțial executarea pedepsei semnează în instanța de judecată obligația de a se prezenta, în termen de 5 zile după executarea pedepsei cu închisoare, la organul de probațiune.

(3) Organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței de judecată despre luarea la evidență a condamnatului.

(4) Organul de probațiune întreprinde acțiuni de supraveghere și probațiune a condamnatului, inclusiv de respectare a restricțiilor stabilite de instanță, pe perioada pentru care a fost suspendată parțial executarea pedepsei și, în cazul survenirii condițiilor prevăzute în art.90¹ alin.(6) și (7) din Codul penal, înaintează instanței de judecată demersul respectiv. Demersul se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea organul de probațiune. Hotărîrea definitivă a instanței de judecată se trimite, în termen de 5 zile, instanței care a judecat cauza în fond pentru a fi anexată la dosar.

(5) Condamnatul poate părăsi, pe un termen mai mare de 5 zile, sau schimba domiciliul și/sau reședința, comunicînd, în prealabil, în scris, despre aceasta organului care exercită controlul asupra comportamentului lui.

(6) La expirarea perioadei de probațiune stabilite, organul de probațiune, în termen de 5 zile, comunică instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea acțiunilor de supraveghere.”

10. Articolul 268 se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Penitenciarul din care a fost liberat condiționat deținutul expediază organului de probațiune copia sentinței pentru care a ispășit pedeapsa închisorii.

(1²) Termenul liberării condiționate de pedeapsă înainte de termenul stabilit se calculează din momentul eliberării deținutului din penitenciar.”

11. Articolul 271¹:

la alineatul (2), textul „subiectului probațiunii i se instalează brățară specială la picior sau la mână” se substituie cu textul „persoanei i se atașează un dispozitiv special, care constă din brățară specială sau dispozitiv mobil”;

alineatul (3) se abrogă;

la alineatul (4), cuvintele „Subiectului probațiunii supus” se substituie cu cuvintele „Persoanei supuse”;

alineatul (7) se completează în final cu textul „, precum și persoanelor cărora le este aplicată o măsura preventivă cu stabilirea anumitor obligații sau restricții”;

alineatul (8) se completează în final cu textul „și de alte surse legale, inclusiv de către persoana supusă monitorizării electronice”.

12. La articolul 276, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se consideră expirată/expirat în ultima zi a perioadei sau termenului stabilit.”

13. La articolul 282 alineatul (2), după cuvintele „administrația locului de deținere informează” se introduc cuvintele „organul de probațiune.”.

Art.IV. – La articolul 12 din Legea nr.263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.176–181, art.867), cu modificările și completările ulterioare, alineatul (4) se completează cu litera c³) cu următorul cuprins:

„c³) la solicitarea motivată a organului de probațiune în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu în conformitate cu legislația;”.

Art.V. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu articolul 421¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 421¹.** Inspectoratul Național de Probațiune

(1) Contravențiile prevăzute la art.318 se constată și de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Național de Probațiune.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful biroului de probațiune și adjunctul lui.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

Art.VI. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 2 luni de la data publicării, cu excepția art.II în partea ce se referă la art.473²–473⁴, care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2019.

(2) În cazul în care modificările operate prin prezenta lege îmbunătățesc situația condamnatului, dosarele se examinează de către instanța de judecată în modul prevăzut la art.469 alin.(1) pct.14), la art.470–471¹ din Codul de procedură penală.

(3) Persoanele care, în termen de 6 luni de la data cînd s-au eliberat din detenție sau de la data de cînd nu mai sînt deținute în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale au depus cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o pretinsă încălcare a drepturilor lor pot adresa în instanța de judecată, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, o cerere de chemare în judecată, în modul stabilit de prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Andrian CANDU

Nr.163. Chișinău, 20 iulie 2017.

&